

**'Ik zeg iedere dag:
ik heb een gezond bedrijf'**

Sinds Thijs Scholten en Annemie Lepelaars zich richten op 'een goede energie' op hun bedrijf, is er veel veranderd. Kunstmest en antibiotica gingen de deur uit; een boerderijwinkel, een tuinbouwtak en een zorgtak kwamen erbij. Samen met anderen hebben ze het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding opgericht. Annemie is voorzitter van deze vereniging.

Tekst: Ellen Winkel Foto: Cor Straathof

Tien jaar geleden zag het bedrijf van Thijs Scholten en Annemie Lepelaars uit Dalfsen er heel anders uit dan nu. Ze hadden een gangbaar melkveebedrijf. Thijs molk vijftig koeien en richtte zich op een zo hoog mogelijke melkproductie. Annemie werkte buitenshuis bij zorginstelling MEE.

Nu staan ze samen aan het roer van Landjuweel de Hoeven, zoals hun bedrijf sinds vijf jaar heet. Het is een biologische zorgboerderij (dus niet BD) met melkvee, tuinbouw, een boerderijwinkel, groenteabbonementen,

een webwinkel en een cursusruimte. Annemie heeft haar baan opgezegd en richt al haar aandacht op de zorg. Alle plekken zijn vol: dagelijks draaien vijf mensen mee in het bedrijf. In een nieuw met hout afgetimmerd gebouw zijn een pauzeruimte voor de zorg, de boerderijwinkel en de cursusruimte ondergebracht, die regelmatig wordt verhuurd. Annemie verzorgt de catering.

"Vroeger werkten we tegen de natuur in om zoveel mogelijk te verdienen," vertelt Thijs. "Nu werken we met de natuur mee. Daardoor

Netwerk Vitale Landbouw en Voeding

Het Netwerk Vitale Landbouw en Voeding (heette eerst Aquarius Alliance) is vier jaar geleden opgericht en richt zich op kringloop- en energetische landbouw, gezonde voeding en het verbinden van stad en platteland. Aangesloten zijn boeren en tuinders, burgers en consumenten, wetenschappers en adviseurs. De leden inspireren elkaar door informatie uit te wisselen via nieuwsbrieven en themabijskomsten, zie www.netwerkv.nl. De intuïtieve werkwijze van energetische boeren heeft veel raakvlakken met de BD-landbouw. Daarom hebben de besturen van de BD-Vereniging en van het Netwerk interesse in samenwerking (zie het verslag van de jaarvergadering in DP3).

loopt alles veel makkelijker en is er veel meer rust op het bedrijf. Alles in het bedrijf moet goed voelen. Dat levert uiteindelijk ook een beter bedrijfsresultaat op."

Het roer om

Hoe kwamen ze ertoe het roer om te gooien? Het begon allemaal met een 'stralingskastje'

bij een collega-melkveehouder, die veel koeien had met para-tb, een chronische darmontsteking die niet te behandelen is. De dieren ruimen was de enige oplossing, volgens de veearts. Via via had de collega iets over een kastje gehoord dat trillingen uitzond, die het immuunsysteem van de koeien zouden versterken. Al kon hij dat niet geloven, een alternatief was er niet en proberen kon geen kwaad. En het mooie was: de klachten bij de koeien verdwenen.

Het resultaat maakte andere veehouders, zoals Thijs, nieuwsgierig. Het was een eye-opener, want als dit werkte, wat was er dan allemaal nog meer mogelijk? Met een groeiende club enthousiaste melkveehouders ging Thijs nieuwe dingen uitproberen, waarbij de Wageningse veehouderijonderzoeker Jaap van Bruchem kennis en inspiratie bood. Niet de productie van de koe moest centraal staan, maar de gezondheid van het hele bedrijf. De boeren gingen hun koeien anders voeren (minder eiwitrijk krachtvoer, meer vezelrijk voer) zodat ze betere mest produceerden. Die goede mest (en zo min mogelijk kunstmest) was goed voor het gras en het goede gras hield de koeien gezond. Thijs werd steeds enthousiaster over de nieuwe aanpak. "Ik ben de kunstmest gaan afbouwen en mijn aandacht gaan richten op de gezondheid van mijn koeien. De antibiotica heb ik er van de ene op de andere dag uitgegooid en vervangen door homeopathische middelen." Ook plaatste hij een aqua vitalizer op de waterleiding om de energetische kwaliteit van het water in de stal en in huis te verbeteren.

Mediteren

Gedurende dit proces gingen Thijs en Annemie hun bedrijf steeds meer zien als een

samenhangend energetisch systeem. Een cursus over het bewust omgaan met levensenergie (die door de deelnemende melkveehouders 'Yoga voor koeien' werd genoemd) heeft bij Thijs een enorm bewustwordingsproces in gang gezet. "Daar zeiden ze: 'de koe is niet ziek, de geest van de boer is ziek'. Dat betekent dat je continu aan jezelf moet werken. Alles is energie. En die energie kun je aansturen. Ik zeg nu iedere dag: 'ik heb een gezond bedrijf. En je merkt dat 't werkt! We hebben de veearts bijna niet meer nodig en antibiotica gebruiken we vrijwel nooit."

Annemie heeft inmiddels de opleiding Transformatiekunst voltooid en is Reiki Master. "Het is belangrijk om in je kracht te kunnen staan; te durven staan. Dat vraagt veel oefening. Ik mediteer iedere dag. Dan vraag ik de kosmos om het bedrijf te geven wat het nodig heeft. Als de sla er minder mooi bij staat vraag ik om de sla te geven wat nodig is. Zijn er rupsen, dan zeg ik 'jullie mogen er zijn, tien kroppen sla voor jullie, maar de rest is voor ons'. Ik geef ze ruimte, maar ik vraag ook mijn ruimte. Wij voeren geen strijd tegen ziektes en plagen. Als je strijd voert, zet je er energie op en daarmee activeer je de plaag." Ze vertelt dat anderen zich er vaak over verwonderen dat er zo weinig slakken, luizen en schimmels zijn op het bedrijf. "We hebben sinds maart een nieuwe tuinder die Warmonderhof heeft gedaan, Hanneke Gordijn. Zij dacht dat de tomaten wel phytophthora zouden krijgen, maar ze hebben het nog steeds niet. Ik zeg iedere dag: 'we hebben gezonde tomaten.' Hanneke is heel toegewijd en voelt zich thuis bij onze manier van werken. Ze zegt dat ze het gevoel heeft dat de groenten hier worden bejubeld. Dat is mooi om te horen."

Koeien met hoorns

"We hebben koeien met hoorns," vertelt Thijs. "Sinds vier jaar laten we die staan. We zien dat de dieren daardoor krachtiger zijn: ze kijken opgewekter, ze houden hun kop wat hoger. Ze zijn completer." Thijs en Annemie zijn niet van plan om een Demeter-licentie aan te vragen, maar ze zijn wel nieuwsgierig naar het gebruik van de zaai kalender. "We kunnen ons goed voorstellen dat het werkt. Dat gaan we zeker uitproberen. Dan kunnen we zelf ervaren of de gewassen er krachtiger van worden."

Maar met de biologisch-dynamisch preparaten hebben ze niets. Annemie: "Als je in de preparaten liefde, verlangen en vertrouwen legt, dan werken ze, want daarmee zet je je bedrijf in een hogere energie. Maar dat kan ook zonder preparaten." Thijs: "Ik denk dat als Steiner nu zou leven, hij zou zeggen dat je de preparatenwerking ook op andere manieren kunt bereiken. Gedachtekracht met liefde werkt als preparaat. De biologisch-dynamische landbouw is wat dat betreft statisch. Een instituut. Daardoor gaat de beweging eruit, maar het moet juist stromen."

Ze zien in hun bedrijfsvoering veel overeenkomsten met BD-bedrijven, maar ze zien ook verschillen: "Wij zijn ons heel bewust van onze eigen rol. Wij staan in het midden van ons bedrijf. Wij zijn de creator, wij maken ons bedrijf gezond. Dat bewustzijn van je eigen kracht als boer, dat zien we niet op alle BD-bedrijven." ■

Voor informatie over het bedrijf van Thijs Scholten en Annemie Lepelaars, zie www.landjuweeldehoeven.nl